

491.71
3 - 948

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თაგილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

491.71 - 1625-
3-948 გურიაშვილი ი.

გემოს აღმნიშვნელი
რუსულ ენაში

- 1625 -

გულორდავა ირმა ლეიზერის ასული

გემოს აღმნიშვნელი ლექსიკა
რუსულ ენაში

სპეციალობა - 10.02.03 - სლავური ენები

ავტორების სისტემი

ფილოლოგის მეცნიერებათა კან-
დიდატის სამეცნიერო ხარისხის მო-
საპოვებლად

50
13 04-1998

თბილისი 1998 წ.

ნაშრომში პირველადაა მონოგრაფიულად შესწავლილი სემანტიკური შესაძლებლობების განვითარება და მორფოლოგიის ჩამოყალიბება იმ ძირებით ზედსართავი სახელებისა, რომლებიც გემოს შეგრძნებას გამოხატავენ.

თემის აქტუალობა გამომდინარეობს იმ ფაქტიდან, რომ მოცემული სემანტიკური ველი "გემო" ძალზე მნირადაა შესწავლილი, რაც სრულებით არ შეესაბამება თანამედროვე რუსულ ენაში მოცემული ჯგუფის სიტყვების ფუნქციონირების მაღალ დონეს, განსაკუთრებით როცა საუბარია სხვადასხვა სტილის მხატვრულ ტექსტებსა და ფრაზეოლოგიურ სიმდიდრეზე.

მეცნიერული სიახლე პირველადაა შემოთავაზებული განსახილველი სიტყვების მეცნიერულ-ანალიტიკური მიმოხილვა ისტორიულ დოკუმენტებში (ძეგლებში) მათი პირველი ფიქსაციის დღიდან ჩვენს დრომდე. პირველადაა განხორციელებული მოცემული სიტყვების გადატანითი მნიშვნელობით გამოყენების და მათი ემოციურ-შეფასებითი შესაძლებლობების რაოდენობრივ-ხარისხობრივი ანალიზი, რასაც, ჩვენი აზრით, გარკვეული მეცნიერული და გამოყენებითი ღირებულება აქვს სტილისტიკისა და ლექსიკოგრაფიისათვის.

მოცემული ნაშრომი შესაძლოა სასარგებლო აღმოჩნდეს მათთვისაც ვინც სლავური ენების შედარებით ლექსიკასა და გრამატიკაზე მუშაობს.

რეფერირებული ნაშრომი შედგება წინასიტყვაობის, შესავლის, ხუთი თავის, მოკლე დასკვნებისა და მეცნიერული, საილუსტრაციო ლიტერატურის სიებისაგან.

წინასიტყვაობაში დასაბუთებულია დასამუშავებელი პრობლემის აქტუალობა, დასახულია გამოკვლევის მიზანი და ამოცანები.

შესავალში გაანალიზებულია თემასთან დაკავშირებული ლიტერატურა, ნარმოდენილია სლავური (კერძოდ აღმოსავლეთ-სლავური) ენების დიფერენციაციის პროცესი და იმ სიტყვების მორფოლოგიის ბედი, რომლებიც გამოხატავენ გემოს შეგრძნებას, განხილულია გემოს გამომხატველი ლექსიკის აქტიურობა და პროდუქტიულობა ფრაზეოლოგიაში. გაანალიზებულია მონაცემები თითქმის ყველა სლავური, ასევე, ნაწილობრივ, გერმანული, ფრან-

ნაშრომი შესრულებულია იქ: ჯავახიშვილის სახელობის თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის სლავური ენების კათედრაზე.

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გ. წიბაზაშვილი

ექსპერტი: ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ნ. ბასილაია

ოფიციალური ოპონენტები: ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გ. მახარობლიძე ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი დოკონტი ი. მელქუმოვა

ნამყვანი ორგანიზაცია: საქართველოს პოლიტექნიკური უნივერსიტეტი

" დისერტაციის დაცვა შედგება " 8 " მაის 1998 წ
" 19 " საათზე თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის p 10.01.с № 5
სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე.

მისამართი: 380028, თბილისი, ი.ჭავჭავაძის გამზირი, I დისერტაციის გაცნობა შეიძლება უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში. (მაღლივი კორპუსი).

ავტორეფერეტი დაიგზავნა " 6 " აპრილი 1998 წ.

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდგრადი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფ.